

MUĞLA'NIN ETİ SÜTÜ VE BALIĞI DEPREMZEDEYE

Muğla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Türkiye'yi büyük acıya boğan yüzyılın felaketi için tüm imkanlarını seferber etti. İki büyük depremin ardından İl Müdürü Barış Saylak'ın talimatıyla başlatılan seferberlik kapsamında depremden etkilenen bölgelere aynı ve nakdi yardımın yanında gönüllü personel de gönderildi.

■ MUĞLA, yüzyılın felaketi-nin ardından büyük bir dayanış-ma sergileyerek depremezele-mi yardımına geçti. 17 Şubat'ta İl Tarım ve Orman Müdürü Barış Saylak'ın öncülüğünde bir araya gelen üretici birlikleri, tarımsal kalkınma kooperatifleri ve tarım paydaşı STK'lar, deprem bölgelerine yapılacak yardımlarla ilgili bir yol haritası çıkardı. Bu kapsamda dev bir kampanya başlatıldı. Muğla'nın üretimden gelen gücü hareket etmiştir.

Depremin üçüncü gününde 2 TIR battaniye, 1 TIR hijyen malzemesi, 2 kamyon yetiştik gi-yim, 1 kamyonet tıbbi malzeme, 65 koli ayni yardım battaniye, bebek bezi, çocuk giyim, hijyen malzemesi, yetiştik giyim, 3 jeneratör, 25 powerbank, 200 mutfak gereci, 3 TIR su, 3 TIR meyve-sebze ile 2 TIR, 1 kamyon ve 2 kamyonet gıda maddesi (ekmek, konserve, çocuk maması, süt, bal, toz şeker, bisküvi)

KALPLER AFETZEDELER İÇİN ATIYOR

■ İl Tarım ve Orman Mü-dürlüğü, deprem bölgelerinde sığınak kıyış şartlarında başbos ve aç kalan hayvanları da unutmadı. Dalaman'dan 26 ton keşil yem, Adıyaman Sinek'e, Milas'tan 37.5 ton kaba yem, Ortaca'dan 25 ton keşil yem, kaba yem ve silaj, Yatağan'dan 27 ton, Seydikemer'den 27 ton ve Bodrum'dan 25 ton keşil yem Kahramanmaraş, Adıyaman ve Gaziantep'e ulaştırıldı. Dağca İlçe Müdürlüğü nece tedarik edilen 13 ton keşil yem, 100 kg arpa ve 100 kg buğday ise İl Müdürlüğü stoklarında deprem

BALIKÇILAR DA SEFERBER

■ EN anlamlı bağışlardan biri de Muğla balıkçıların yaptığı yardım oldu. İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün koordinasyonunda 22 Şubat'ta denize açılan balıkçılar, ağlarını bu kez deprem bölgelerindeki vatandaşlar için attı. Toplanan balıklar, Bodrum Gündoğarı, Milas Güllüki ve Marmaris Selimiye'de açık artırma usulü satışı çıkarıldı. Milas'ta yapılan satışın 620 bin TL, Bodrum'dan 233 bin, Marmaris'ten 33 bin TL geliri elde edildi. Ede edilen gelirin tamamı depremden zarar gören 11 kente destek amacıyla AFAD'a bağlandı. İl Tarım ve Orman Müdürü

toplanaarak bölgeye gönderildi. Yardımlar daha sonraki günler-de de devam etti. 13 Şubat'ta bölgeye kırmızı mercimek, pilavlık pirinç ve bulgur, nohut ve kuru fasulye, ayçiçek yağı olmak üzere toplam 2 ton gıda malzemesi daha sevki edildi. Aynı gün çadır altlarında kullanılmak üzere 1 TIR tahta palet de doğru yola çıktı. 16 Şubat'ta ise Kavaklıdere Tarım Kredi Kooperatifi'nce bölgeye 1 TIR yakacak odun ulaştırıldı.

AFAD GÖZETİMİNDE

AFAD gözetimindeki aş ev-lerine ulaştırılmak üzere küçük ve büyükbaş hayvan başbaş da gerçekleştirildi. Yetiştiriciler tarafından 92 küçükbaş ve 5 büyükbaş hayvan bağışlanarak Denizli Et ve Süt Kurumu'na sevki edildi. Kesim işleminin ardından bölgeye 1.5 ton küçükbaş, yaklaşık 1.5 ton da büyükbaş karkas et gönderildi.

BÖLGE İÇİN BEKLETİYOR

Ote yandan, üretici birlikleri ile kooperatifler tarafından bölgeye 275 bin 500 TL tutarında nakdi yardım yapıldı. İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile ilçe müdürlüklerinin personeli ise AFAD acil durum hesaplarına 130 bin 20 TL bir eysel bağışta bulundu. Bu arada, afet nede-niyi bölgeye ulaştırılan gıda yardımlarının, kurulan aşevleri-nin ve toplu tüketim alanlarının gıda güvenliğinin yönetimden denetlenmesi için de bölgeye veteriner hekim ve mühendis gönderildi.

Başlı Saylak, "Millet olarak karış-lığı kelimelerle ifade edilme-yecek kadar zor ve acı günlerden geçiyoruz. Binlerce insanımız bu depreme hayatını kaybet-ti. Yaşadığımız bu felaketin yarala-nın samak his kolay olmayacak. Ancak devletin tüm kurumları, gönüllü STK'lar ve milletimizin tüm fertleri, 6 Şubat'tan bu yana seferber oldu. Bizler de Muğla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü olarak ilk günden itibaren tüm imkanlarımızda seferberleş-ti destek olmaya çalışıyoruz. Önümüzdeki günlerde yine afet bölgelerine gönderilecek üzere süt ve zeytinyağı başlı kampanya düzenleyeceğiz" dedi.

MUĞLA TİCARET BORSASI bölge ekonomisine yön veriyor

Muğla, Türkiye'mizin en güzel üç ilinden biridir desem, bu söze itiraz eden çıkar mı? Sanmam! Tabii bu güzel ilimizin büyük tarım, gıda, orman ürünleri ve kırsal turizm potansiyelini de her vesile ile vurgulamayı ihmal etmiyorum. Dolayısıyla Hürriyet EGE olarak, Muğla'nın tarım ve gıda ekosistemi hazırlarken, söz konusu gerçekliği uygun biçimde çalışma yapmamız gerekiyor. Buna ilişkin, İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüzün görüş, öneri ve projelerini öğrendik, şimdide sıra Ticaret Borsamızda...

Bu çerçevede Borsa Başkanı Hürşit Öztürk'le yine uzun bir görüşme yaptım. Öztürk önce farlılıklarından başladı. "Bundan 20 yıl önce, Muğla'da borsa kurulmasını bir ihtiyaç olduğunu gören ve en önemlisi, 'Makam için değil, hizmet için' vanız diyen ilimizin tüccarlarından Hayati Nizamoglu, Hasan Gökmen, Sezay İlazmi, Erkan İlhan, Yusuf Alper'le birlikte o dönem Ticaret ve Sanayi İl Müdürlüğü'nde 'borsa komite-si' olarak çalışın, daha sonra da 'genel sekreter' olarak görev yapan Hisemün Akar, Borsa'nın kuruluş çalışmalarına başlıyorlar.

29 Mayıs 2003'te ise 205 tüccarın ortak imzasıyla 'Ticaret Borsası'nın kurulması için ilk temel atılıyor. Arkasından il genelinde başta buğday, arpa, çavdar, yulaf, mısır, bakliyat, küçükbaş ve büyükbaş canlı hayvan ve mamulleri ve kuru meyve ticaretiyle ilgili edenler arasından kesilenler iye liste- niyle organ seçimleri yapılarak ilk yönetim oluşturuluyor.

KURULUŞ ÇALIŞMALARI

1 Ekim 2003'te kir aladığı bir apartman dairelerinde faaliyete başlayan Borsamız, 2005'te ayrı apartmanda bir daire satın alarak

bir süre burada hizmet veriyor. Daha sonra Hayati Nizamoglu'nun yönetim kurulu başkanlığı döneminde hizmet binası yapılmak üzere Mehtape'ye bir arsa satın alınıyor. Arsayı 2015-2017 arasında Hasan Gökmen'in yönetim kurulu başkanlığı döneminde 2 bin 500 metrekare kapalı alanı olan hizmet binası inşa ediliyor. 2018-2022 arasında bizlerin yani Hürşit Öztürk'ün yönetim kurulu başkanlığı döneminde ise hizmet binasının daha etkin hale getirilmesi ve hizmet kalitemizin yükseltilmesi için, Büyükşehir Belediyesi ile ortak olarak 'Zeytinyağı Duyusal Analiz Laboratuvarı' kuruyoruz. Bunun yanında ayrıca 2023'te 'Gıda Analiz Laboratuvarı' kurulması ve faaliyete geçirilmesi

DÜNYANIN SAYILI DUYUSAL ANALİZ LABORATUVARI

■ MUĞLA Ticaret Borsası'nın yaptığı hizmetlerin standart ve kalitesinin artırılması amacıyla 2017'de çalışmalarına başladığını hatırlatan Başkan Öztürk, "Borsamız 16 Ocak 2018'de TSE tarafından TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi'ni almaya hak kazandı. Halen TOBB akreditasyon sistemi çalışmaları kapsamında da 15'inci Dönem Akreditasyon sürecine dahil olduk. Süreç sonunda da akredite oda ve borsaların arasına girmek için çalışmalarımıza hızla devam ediyoruz. Borsamızın yönetim kurulu, yeni hizmet binasının inşaatı kurgulanırken, değeri giderek daha iyi anlaşılacak olan 'Memecik' zeytininin toplam tarafından bilinirliğini sağla-yacak bir yapımda bu binada olması gerektiğini öngörümüştü. Yaygın bir coğrafyaya sahip olan Muğla'nın önemli bir değeri olan bu zeytini, Muğla kadar güzel bir mekanda anlatmayı planlamıştık. Bu amaç doğrultusunda 2017'de Borsamız, Zeytindostu Derneği ve Büyükşehir Belediye Başkanlığı işbirliğiyle 'Duyusal Analiz Laboratuvarı' hayata geçirildi. Öyle ki, tamamıyla tasarımı bir mekân olarak hazırlanan laboratuvar gerek altyapı, gerek görsel olarak Türkiye'nin en iyi ve dünyanın da sayılı laboratuvarlarından biri oldu. Böylece bir laboratuvar kurulması hayaline ulaşan 'Zeytinyağı Tadım Grubu', 'Bal Müzeyeve Salomu' şeklinde tasarlanan borsa salonunu 'Sürekli Eğitim Merkezi' (SEM) olarak halkın hizmetine ikinci bir fonksiyona açma imkanı buldu. Artık her ay düzenli

olarak yapılan bu eğitimler sonucunda Türkiye'de ilk çapında kalite yarışması yapabilen ilk merkezini Muğla olmasını bizlere fazlasıyla mutlu ediyor" diyor.

ZEYTİNYAĞI ŞİFRE KIRICILARI

Öztürk, Duyusal Analiz Laboratuvarı'na ne kadar önünse haklı

Tarım ve Gıda Ekonomisi
İsmail UĞURAL
ismailugural@gmail.com

BORSA YÖNETİMİNDE KİMLER VAR?

■ BASKAN Öztürk, yönetim kurulu hakkında da şu bilgileri paylaşıyor: "Yönetim Kurulu Başkanımız Hürşit Öztürk, Başkan Yardımcımız Mehmet Emin Benzer, Turgut Tokmak, Muhasebe Uzmanımız Kamal Gül ve Yönetim Kurulu Üyemiz Doğan Rados... Borsamız Meclisi ise 14 üyeye sahip. Meclis Başkanımız Uğur Özen, Başkan Yardımcılarımız Hali Yayıllı ve Turgay Veselici, Katip Üyemiz Levent Zeybek, Meclis Üyelerimiz Hürşit Öztürk, Kamal Gül, Turgut Tokmak, Doğan Rados, Mehmet Emin Benzer, Cem Cimen, Mehmet Türköz, Fatih Yalabık ve İrem İlker Totuz... Meclis üye dağılımına baktığımızda hemen her meslek grubundan üyemiz görev yapıyor. Bulunur süt ve süt ürünleri, et ve et ürünleri, zeytin ürünleri, arı ve arı ürünleri, orman ve zeytinyağı, ziraat ürünleri gibi sektörleri kapsıyor."

İçin çalışmalar başlatılmış durumda. 2022 sonu itibarıyla 8 çalışmamız bulunmaktadır. Üçü hizmet binamızda faaliyetlerimiz için hızla devam ediyor. Yanı sıra Borsamızın çalışma alanı Muğla mekeze ve tüm ilçelerini kapsamaktadır. Borsamız peşirinin büyük kısmını tesvil gelireli oluştururken, faaliyet sayımız 126'ya ulaşmıştır ve bu sayı her yıl güncellenmektedir."

standartlarının çok üstünde bir değere sahip olduğunu öğrendi ve sosyal açıdan da toptan kalitemin yükselmesi sağlandı. Halen Borsa binasında 24 zeytinyağı tadım uzmanımız aynı anda çalışabilecek duyusal analiz bankoları, uzmanlarımızın dilenilebileceği dinlenme alanı, 75 kişiye aynı anda eğitim verebilecek multi-fonksiyonlu eğitim salonumuzla 'zeytinyağı şifre kırıncıları' sadece Muğla'ya değil, tüm ülkemize hizmet ediyor. Doğa, bilim, uzlaş ve ortak çalışma kültürünü temsil eden dappah olarak kurgulanan yapıyla birçok noktadan ülkemize örneklik yapmaktaki olan laboratuvarımız zeytinyağı severlere de yeni ve güzel sürprizler hazırlıyor. Ayrıca, Borsa hizmet binamızın bulunduğu alandaki boş araziye dikimi sağlanan sağlık ve aromaterapi ürün lavanta fidellerinin bitkisel yağ elde etmekteyiz."

VETERİNER BAŞKAN

■ ÖZTÜRK, zoon olarak, kendi mesleki ve ticari çalışmalarını anlatıyor: "1996'da serbest veteriner hekim olarak görev yapmaya başladım. Daha sonra 1995'te Öz-Vet Veterinerlik Tic. Ltd. Şti. adı altında et ve et ürünleri toptan ticaretine yöneldim. 1999'da kendi çiftliğimide yaptırıldığını hayvanları 'Tadım Et' markası altında perakende olarak işletmeyeze ait sarıku-tillerde satışına başladık. Öz-Vet olarak kalite ve sağlığı et-et ürünlerini tüketmeye destek ulaştırmasını sağlamak için

zincir marketlerde markalaşmış ürünlerimizi yeni alıp pazar payımızı genişlettiğimiz amacıyla. Markalaşma çalışmaları başlatıldı. 2002'de üyemiz (Muğla kurumu ve Muğla sığircu gibi) dahil ederek, satışlarımız yurt içi pazarları da genişletmeye başladık. Bunun yanı sıra hayvansal gübreleri değerlendirerek hiyo-gaz üretimi yoluyla bölgedeki seracik faaliyetlerinde etkin olarak kullanılması ve seracikçi gelişimini için projeler üretiyoruz."

AB coğrafi işaretli zeytinyağı üretiyor

■ MECLIS Başkanı Uğur Özen, Uğur Özen Mühendislik Ltd. Şti. ile 1994'ten bu yana inşaat mühendisliği hizmetleriyle uğraşan ve 1948'den beri de 4'üncü nesil temsilci olarak zeytinyağı imalatını aile geleneğine uygun biçimde sürdürüyor. Özen, bu doğrultuda günümüz koşullarıyla harmanlanan ve sektörüne değer katmayı hedefleyen bir iş modeli ile zeytinyağı

üretip pazarlıyor. Milas'ta kurulu zeytinyağı tesisi günlük 80 ton zeytin işleme kapasitesine sahip. Burada, 'Uzunyuva Milas' markasıyla zeytinyağı üretimi yapıyor. 'Avrupa Birliği coğrafi işaretli tescilli Milas Memecik zeytinyağlarının ürettiği tesisimizde, uluslararası standartlarda butik işleme hattıyla bu ürünler ulusal ölçekte pazarlamaya yapışın mağazalarda hem kendi markamız, hem de dünya markaları altında satılıyor" diyor Uğur Özen. ekliyor: "Zeytinyağı sektöründeki varlığımız gelir elde etmenin yanında 'yaşadığımız ana değer katmak' olarak nitelendiriyoruz. Ayrıca üreticimizi bilgilendirme ve ulusal bir değerimiz olan zeytinyağını dünyada hak ettiği o güzel yere ulaştırmayı hedefleyerek, işimizi de keyifle büyütme istiyoruz."

■ BORSANın Yönetim Kurulu Üyesi Doğan Rados da süt sektöründe faaliyet gösteriyor. "Müşteri memnuniyeti ve kalite esasını ilke edinenek 1982'den beri varlığımız sürdürüyor" diyor Rados, süt hayvancılığında önemli bir girişimci. O da şunları anlatıyor: "1995'te kendi süt toplama merkezimizi kurduk. 2016'da Çine OSB'de günde 300 ton süt işleme kapasiteli tesisimizi faaliyete geçirdik. Beyaz peynir, tulum peyniri, tereyağı, kaşar peyniri, yoğurt, çeçil peyniri ve dil peyniri ürünlerimiz geleneksel üretim yöntemleriyle ve tamamen üreticinin sütiyle yapıyor. Çiftçimizin sütiyle ve hammaddeleri topluyorak, aynı zamanda istihdam da yaratarak yine üreticilerimizin tarımsal ve hayvancılık ihtiyaçlarını tam anlamıyla karşılayarak bölgemize hizmet etmeyi hedefliyoruz. Bu doğrultuda çiftçilerimize ve üreticilerimize en kaliteliyi uygun koşullarda sunup, ürünlerimizde de kalite standartlarını koruyup tüm tüketimci hizmet vermeye devam edeceğiz. Rodos Süt olarak

istihdam ve sektörün gelişmesi için elimizden gelen tüm gayreti göstermeye devam edeceğiz.

150 KİŞİ CALIŞIYOR

Ancak süt ürünlerinin satış için çığ süt kaynağının sağlıklı ve güvenilir olması şart. Süt kaynağının da üreticilere yakın olması gerek. Taze toplanan sütler, süt ürünleri deposuna gelerek işleme alınır. Her bölgede farklı ürünler üretilmekte ve büyük tesislerde ürün çeşitliliği sayıca fazla olmaktadır. Tören el

fırmaların kaymak, günlük süt ve yoğurt gibi ürünleri mevcut. Büyük çaplı firmalarda ise light ürünler, çeşitli peynir türleri ve aromalı yoğurtlar gibi ürünler üretilmekte. Şirketimiz 150 kişiye istihdam sağlıyor. Nakliyeciler, aracı, hammaddeler vb. gibi düşümlere bin aileye dolaylı yoldan istihdam sağladığımız söylemek isterim. Yaşar süre 400 başlık bir çiftliği sahip olan Rodoslu Gıda, 6 bin üreticiden süt topluyor, ayrıca onların yem ihtiyaçlarını da

karşılıyor ve tarımsal ürünlerini alarak destek veriyor. Firma olarak Çine, Yatağan, Milas, Kavaklıdere, Bozdoğan ve Bodrum çevrelerinde süt toplama yapıyoruz."

BİR FABRİKADAN ÇOK BİR OKUL

■ MECLIS Üyesi İlker Totoş, zeytinyağı sektörüne çok hizmet vermisi bir ailenin üyesi... Totoş, "Muğla, 'Memecik'in ana vatanı" diyerek söze giriyor ve şu değerlendirmeyi yapıyor: "Bu zeytin çeşidi yıllarca Riviera tipi rafınasyon işlemi görmüş zeytinyağı için temel yağ kaynağı olarak görüldü. Kurusuz bir şekilde işlenmesinden beri bu ürünün özelliği atfedilen bu zeytin çeşidi, 'Memecik'in kaderi 2013'te TUAY-Zeytin Efencisi'nin Japonya ve Türkiye'deki yarışmalarından ödül almaya başladığı değişmeye başladı. Bu ödülleri 'Memecik'ten elde edilen zeytinyağının kıymetine dikkat çekiyordu."

Yatağan'da faaliyette gösteren TUAY'nin fabrika müdürlüğünü de yapan İlker Totoş, "TUAY'nin bir fabrikadan çok bir okul olarak görüyoruz. Fabrikamız üreticilere tüketici arasında köprü. Bu iki kıymetli insan kaynağımıza en güncel ve doğru bilgileri aktarıyor ve her iki kesimin de birbirini yakınlıyor. Fabrika olarak sahip olduğumuz bilgiyi kendimize ticari güç olarak saklamaktansa bizimize bezer kaderi paylaşan coğrafyamızdaki markalı üreticilere de kuşaklararası görevi yapıyoruz. Muğla'da ve Ege'nin çeşitli şehirlerinde üstün kaliteli zeytinyağı markası olmayı hedefleyen şahıs ve şirketlere de

üretim ve teknik bilgi aktarımı yapıyoruz" diyor.

ZEYTINYAĞI VE SAĞLIK

TUAY'nin soğuk sıkım tekniğinin ülkemizde doğru şekilde tanıtılması ve uygulanması konusunda öncülük yaptığını da sözlerine ekleyen Totoş, şöyle devam ediyor: "Ayrıca, zeytinyağına tıbbi yönünden de merak altına alan TUAY, 5 ayrı çalışmada zeytinyağı polifenollerinin insan sağlığına olan olumlu etkisini de ispatlamış olan Türkiye'deki ilk kuruluş. Tıp fakültelerinde yapılan bu çalışmalarda erken hasat edilmiş, soğuk sıkım tekniği ile üretilmiş özel üretim

zeytinyağına çocuk gelişiminde, hücresel fonksiyonların optimizasyonunda, bağışıklık sağlanmasında etkilidir, alzheimer ve demans hastalıklarında çalışmış, İki konuda dünyada ilk defa bu etkiler gösterilmiştir. Bir çalışmamın sonucunda da tıbbi patent başvurusu üniversite tarafından yapılmıştır."

Cam balında dünya çapında potansiyel

■ YONETİM Kurulu Başkan Yardımcısı Mehmet Emin Benzer, S.S. Karaböğlen Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin de başkanı. Bilindiği üzere Muğla'nın arı yetiştiriciliğinde ana özellikle çam balı üretiminde dünya çapında potansiyeli var. Nitelikli Başkan Benzer, hakkı gurur içinde, "Muğla'nın çam balıyla özdeşleşmiştir. Bizim de 84 ortaklı

kooperatifimizin işgal konusu ana konudur. Bu çerçevede, arıcı ortaklarımızın ürünlerini hiç değer kaybetmeden pazarlamak ve aynı zamanda tüketiciye de en güvenilir, en lezzetli ve en güzel balı sunabilmek ana hedefimizdir. 'Anko' ise kooperatifimizin markasıdır. Üreticiden Tüketiciye' sloganıyla yola çıktık ve 'Anko' markamızla tüketiciye hem kaliteli, hem de güvenilir ürün sunuyoruz. Ayrıca, Muğla'nın ballarını bir yandan çeşitli fuar ve organizasyonlarda tanıtıyor, diğer yandan da pazarlamasını yapıyoruz. Aynı zamanda ortaklarımızı körük ve an maskesi gibi ürünleri de daha uygun fiyatlarla tedarik ediyoruz. Havaleten, petek üretimi de bulunuyor. Bu petekleri ortaklarımızla birlikte ortak olmayan arıcılarımızla da satış yapıyoruz" diyor.

Sütte güven ve kalite

Muğla Ticaret Borsası yalnızca tarım, gıda ve orman ürünleri sektöründe değil; il ekonomisi içinde de etkin rol oynuyor. Çünkü daha önce de söylediğimiz gibi dünya çapında bir turizm merkezi konumuna gelen Muğla'da tarım sektörü bir yandan turizm desteklerken, diğer yandan da sahip olduğu potansiyelle kendi başına sürükleyici bir ekonomik güç olarak bölge ekonomisine katkı yapıyor. İşte, Borsanın misyonu da burada belirgin hale geliyor: Bölgede tarımsal ticaret, sanayi ve ihracata yön vermek.

YONETİM Kurulu Başkanı Yardımcısı Mehmet Emin Benzer, aynı zamanda Fethiye-Seydikemer Süt Üreticileri Birliği Başkanı. Tokmak, şu bilgileri paylaşıyor: "Birliğimiz 2006'da kurulurken faaliyete başladı. O tarihten bu yana yaptığımız işleri, etkin ve verimli çalışmalar sonucu birliğimizin geçimini hayvancılıktan sağlayan insanları ilgilendiren oldu. Bugün itibarıyla hizmet verdiğimiz üye sayımız 660 gerçek kişi, 6 şirket tüzel kişiliği, 26 kooperatif tüzel kişiliği ve ortaklarıyla birlikte 2 bin 700'e ulaştı. Kasaca, başta tarımsal amaçlı kooperatiflerimiz olmak üzere her iki ölçüde hayvancılık sektörüne ilgili tüm tarımsal örgütler birliğimiz çatısı altında toplanarak ciddi anlamda bir güçlüğü oluşturmuş bulunuyor. Seydikemer'de 17 bin 275 adet Holstein-Siyah Alaca, 3 bin 300 Montafon, 6 bin 600 Simmental Melezi, 2 bin 86 Simmental ve diğer ırklardan da 5 bin adet olmak üzere 35 bin 261 adet büyükbaş hayvan mevcut.

GÜNLÜK 130-150 TON ARASI

Ayrıca, Birlik faaliyet alanımızda pazarlanabilir çığ Inek sütü üretim miktarımız mevsime göre değişmekle birlikte günlük 130-150 tona ulaşır. Çığ sütü kalite ve hijyen şartlarının iyileştirilmesi için üreticilerimiz sık sık eğitimlerle bilgilendiriyoruz. Birliğimize bağlı, Bakanlığımızca ruhsatlandırılmış 25 süt toplama ve verdiğimiz üye sayımız 660 gerçek kişi, 6 şirket tüzel kişiliği, 26 kooperatif tüzel kişiliği ve ortaklarıyla birlikte 2 bin 700'e ulaştı. Kasaca, başta tarımsal amaçlı kooperatiflerimiz olmak üzere her iki ölçüde hayvancılık sektörüne ilgili tüm tarımsal örgütler birliğimiz çatısı altında toplanarak ciddi anlamda bir güçlüğü oluşturmuş bulunuyor. Seydikemer'de 17 bin 275 adet Holstein-Siyah Alaca, 3 bin 300 Montafon, 6 bin 600 Simmental Melezi, 2 bin 86 Simmental ve diğer ırklardan da 5 bin adet olmak üzere 35 bin 261 adet büyükbaş hayvan mevcut.

ÖRGÜTLENME TABANA YAYILDI

■ 2021 DE de yine GEKA ile 'Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi' kapsamında yüzde 80 hibeli olarak 'Üreticiden Tüketiciye Sağlıklı Süt Sağlanması ve Kapasite Artırma Projesi' uygulanmış, ayrıca öz kaynaklarımızdan da destek sağlanarak 'Çığ Süt Analiz Laboratuvarı' hizmete açılmıştır. Yani sıra il ve ilçe tarım ve orman müdürlüklerimizinle ortaklaşa yapmış çalışmaları sonucu arı hayvancılık faaliyetlerimize devam ediyor. Diğer yandan Birlik üyelerimiz arasında yüzde 100'e yakını kuruluşa yapışın, çoğunluğu ekono-

mik ve sosyal yelpazelik içinde bulunan kişi ve aileden oluşuyor. Dolayısıyla bu dönemdeki gelişim için hayvancılık devrimi ve elverişli bir gelir kaynağı haline geldiği gibi üretim-pazarlama imkanlarımızın da gelişmesiyle ek istihdam yaratılmış ve köyden kentte geçimliliği ön plana çıkmıştır. Fethiye ve Seydikemer'de kurulu ve faaliyette olan tüm tarımsal amaçlı kooperatiflerimiz aktif faaliyetlerimizi sürdürmektedir. Buğün itibarıyla birliğimize tam anlamıyla tabana yayılmıştır. Buğün ve çığ süt desteklemeleri de hayvancılığın desteklenmesine ilişkin tebliğ uyarınca yine Birliğimiz aracılığıyla yapılmaktadır.

HAYVANCILIK SANAYİ BÖLGESİ

■ PROJENİN yürütücü kuruluşları arasında Borsamızın da olduğu 40 bin baş kapasiteli 'Seydikemer-Tarım Dayalı İhtisas (Süt Sığırtıcı) Organize Sanayi Bölgesi' (TİOSB) ile bitkisel ve hayvansal ürünlerin ve bunlara dayalı sanayinin desteklenmesi, geliştirilmesi, ürünleri pazarlaması, işlenmesi, muhafaza edilmesi amaçlanıyor. Proje, Birliğimizin hisse oranı yüzde 13.33'tir ve TİOSB'nin kuruluşu için bir 200 dekar arsa satın alınmış olup, teknik çalışmalar halen devam etmektedir."

6 bin üreticiden süt topluyor

TARİS'İN PAYI BÜYÜK

■ BORSANın Yönetim Kurulu Üyesi Doğan Rados da süt sektöründe faaliyet gösteriyor. "Müşteri memnuniyeti ve kalite esasını ilke edinenek 1982'den beri varlığımız sürdürüyor" diyor Rados, süt hayvancılığında önemli bir girişimci. O da şunları anlatıyor: "1995'te kendi süt toplama merkezimizi kurduk. 2016'da Çine OSB'de günde 300 ton süt işleme kapasiteli tesisimizi faaliyete geçirdik. Beyaz peynir, tulum peyniri, tereyağı, kaşar peyniri, yoğurt, çeçil peyniri ve dil peyniri ürünlerimiz geleneksel üretim yöntemleriyle ve tamamen üreticinin sütiyle yapıyor. Çiftçimizin sütiyle ve hammaddeleri topluyorak, aynı zamanda istihdam da yaratarak yine üreticilerimizin tarımsal ve hayvancılık ihtiyaçlarını tam anlamıyla karşılayarak bölgemize hizmet etmeyi hedefliyoruz. Bu doğrultuda çiftçilerimize ve üreticilerimize en kaliteliyi uygun koşullarda sunup, ürünlerimizde de kalite standartlarını koruyup tüm tüketimci hizmet vermeye devam edeceğiz. Rodos Süt olarak

istihdam ve sektörün gelişmesi için elimizden gelen tüm gayreti göstermeye devam edeceğiz.

150 KİŞİ CALIŞIYOR

Ancak süt ürünlerinin satış için çığ süt kaynağının sağlıklı ve güvenilir olması şart. Süt kaynağının da üreticilere yakın olması gerek. Taze toplanan sütler, süt ürünleri deposuna gelerek işleme alınır. Her bölgede farklı ürünler üretilmekte ve büyük tesislerde ürün çeşitliliği sayıca fazla olmaktadır. Tören el

fırmaların kaymak, günlük süt ve yoğurt gibi ürünleri mevcut. Büyük çaplı firmalarda ise light ürünler, çeşitli peynir türleri ve aromalı yoğurtlar gibi ürünler üretilmekte. Şirketimiz 150 kişiye istihdam sağlıyor. Nakliyeciler, aracı, hammaddeler vb. gibi düşümlere bin aileye dolaylı yoldan istihdam sağladığımız söylemek isterim. Yaşar süre 400 başlık bir çiftliği sahip olan Rodoslu Gıda, 6 bin üreticiden süt topluyor, ayrıca onların yem ihtiyaçlarını da

karşılıyor ve tarımsal ürünlerini alarak destek veriyor. Firma olarak Çine, Yatağan, Milas, Kavaklıdere, Bozdoğan ve Bodrum çevrelerinde süt toplama yapıyoruz."

■ BORSANın yönetim kurulunda Taris'in temsilcisi de var. 2000'de Taris yönetimine girip 2010'da Milas S.S. 153 Nolu Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifi başkanlığına seçildiğini söyleyen Kamal Gül, şu bilgileri paylaşıyor: "2006'dan itibaren Taris'ten Borsamızda çeşitli görevlerde bulunuyor. Halen yönetim kurulu muhasip üyesi görevini sürdürüyor. Kooperatifimiz ilçemizde zeytin üreticilerine hizmet vermeye devam ediyor. Zeytinyağı Birliğimiz 2005'te diğer birliklerden ayrıldı ve tek başına hizmet vermeye başladı. Böylelikle Milas'ta zeytinliğin daha iyi yerlere gelmesini sağlandı. Kooperatifimiz, özellikle fabrikada verilen sıkım hizmetleri ve yağ alım satım fiyatları üzerinde çok etkin bir rol oynuyor ve hep zeytin üreticisinin yanında oluyoruz."

■ BORSANın yönetim kurulunda Taris'in temsilcisi de var. 2000'de Taris yönetimine girip 2010'da Milas S.S. 153 Nolu Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifi başkanlığına seçildiğini söyleyen Kamal Gül, şu bilgileri paylaşıyor: "2006'dan itibaren Taris'ten Borsamızda çeşitli görevlerde bulunuyor. Halen yönetim kurulu muhasip üyesi görevini sürdürüyor. Kooperatifimiz ilçemizde zeytin üreticilerine hizmet vermeye devam ediyor. Zeytinyağı Birliğimiz 2005'te diğer birliklerden ayrıldı ve tek başına hizmet vermeye başladı. Böylelikle Milas'ta zeytinliğin daha iyi yerlere gelmesini sağlandı. Kooperatifimiz, özellikle fabrikada verilen sıkım hizmetleri ve yağ alım satım fiyatları üzerinde çok etkin bir rol oynuyor ve hep zeytin üreticisinin yanında oluyoruz."

■ BORSANın yönetim kurulunda Taris'in temsilcisi de var. 2000'de Taris yönetimine girip 2010'da Milas S.S. 153 Nolu Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifi başkanlığına seçildiğini söyleyen Kamal Gül, şu bilgileri paylaşıyor: "2006'dan itibaren Taris'ten Borsamızda çeşitli görevlerde bulunuyor. Halen yönetim kurulu muhasip üyesi görevini sürdürüyor. Kooperatifimiz ilçemizde zeytin üreticilerine hizmet vermeye devam ediyor. Zeytinyağı Birliğimiz 2005'te diğer birliklerden ayrıldı ve tek başına hizmet vermeye başladı. Böylelikle Milas'ta zeytinliğin daha iyi yerlere gelmesini sağlandı. Kooperatifimiz, özellikle fabrikada verilen sıkım hizmetleri ve yağ alım satım fiyatları üzerinde çok etkin bir rol oynuyor ve hep zeytin üreticisinin yanında oluyoruz."

YÜZDE 10'U MİLASTA

Taris, Milaslı üreticiler için önemli. Çünkü Milas zeytinliğin beşte üçü. Şu an için ilçe genelinde meyve veren ağaç sayısı 8.9 milyona ulaşmış bulunuyor. Türkiye'de zeytinyağı rekoltesinin yüzde 10'u ilçemizde üretiliyor. Dolayısıyla kooperatifimizin ilçemizde faaliyet göstermesinin Milaslı zeytin üreticileri için avantaj sağlıyor. "2006'dan itibaren Taris'ten Borsamızda çeşitli görevlerde bulunuyor. Halen yönetim kurulu muhasip üyesi görevini sürdürüyor. Kooperatifimiz ilçemizde zeytin üreticilerine hizmet vermeye devam ediyor. Zeytinyağı Birliğimiz 2005'te diğer birliklerden ayrıldı ve tek başına hizmet vermeye başladı. Böylelikle Milas'ta zeytinliğin daha iyi yerlere gelmesini sağlandı. Kooperatifimiz, özellikle fabrikada verilen sıkım hizmetleri ve yağ alım satım fiyatları üzerinde çok etkin bir rol oynuyor ve hep zeytin üreticisinin yanında oluyoruz."

zeytinyağına çocuk gelişiminde, hücresel fonksiyonların optimizasyonunda, bağışıklık sağlanmasında etkilidir, alzheimer ve demans hastalıklarında çalışmış, İki konuda dünyada ilk defa bu etkiler gösterilmiştir. Bir çalışmamın sonucunda da tıbbi patent başvurusu üniversite tarafından yapılmıştır."